



## PER A VÁROS ELLEN...

»Ha per, úgymond, hadd legyen per.« A film kínálja ezt a lehetőséget — önmaga ellen. Perel és ítél egy egész várost, egy egész társadalmat akar a vádlottak padjára ültetni, a bűnös »maffiáról« akarja lerántani a leplet. Szándéka, dühe, erkölcsi felháborodása feltétlenül helyénvaló és érthető. Eppen eleget olvashattunk ehhez hasonló, a felsőbb körökbe elvezető olaszországi bűnesetekről. Nyilván a filmnek ez a témája — ötven évvel visszacsúsztatva. Eddig rendben is van a dolog, csak hogy a szándéktól és a lehetőség merész megragadásától messze elmarad maga a megvalósult film, és ezért perelhető.

Nézzük, miért? Halva találunk egy férfit a tengerparton. Gyilkosság. Egy becsületes vizsgálóbíró elkezd nyomozni, s a szálak egyre messzebb vezetnek. Egyre több városi potentát kerül gyanúba, s a vizsgálóbíró munkája egyre nehezebbé válik, s végül is — néhány sejtetéssel aláfestve — megreked ott, hogy a gyilkosságot az egész városra kiterjedő bűnszövetke-

zet követte el. Perbe fogja hát a bíró az egész várost. Ez a film vége. Ezzel a megoldással nyilván megelégedhetnénk, sőt, fejet hajthatnánk előtte, mert kétségtől nagy horderejű ítéletnek látszik — ha nem volna egy súlyos fogyatéksága. Mégpedig az, hogy bombasztikus és szinte tartalmatlan, mert nem vet fényt a mögöttes területekre, a város lényegében csak a nagy V-vel ki-mondott, tartalmatlan fogalom marad, tudjuk ugyan, hogy gazdagok és előkelők vannak benne, de a rendszer, az egésznek a lényege, társadalmi vetülete, azaz a mélyebb igazsága, törvényszerűsége kifejtetlen marad. Ilyenformán nem kapunk többet egy elég bonyolult és elég unalmas nyomozásnál, amely akarva-akaratlan csak a gyilkos kiletének felderítésére szorítkozik.

A film kétségtől neorealista indítékú, eszközeiben, megoldásaiban azonban a stflusirány betegedő, gyengülő oldalára csatlakozik. Túlzottan tételes, egyirányú, cselekménye nem az élet, hanem a program vágányára

Silvana Pampanini



van lefektetve, s végeredményben ebbe fullad bele.

*Luigi Zampana* rendező minden mozdulatán látszik az igyekezet, hogy életet és mozgalmasságot öntsön e vértelen anyagba, célját azonban csak itt-ott éri el, legtöbb megoldása sablonos és szokványosan filmszerű marad.

A színészek küzdenek. Az ő eszközeik tiszták, egyszerűek, a filmen felüliek, közülük is kiemelkedik

*Paolo Stoppa*, a rendőrfelügyelő alakításával. A híres komikus komoly szerepében is szokatlanul pontos alakítást nyújt.

Mint ítések is mélyen sajnáljuk a »Per a város ellen«... pervezztését, s végkonkluzióként azt szűrjük le, hogy még a szándék merészsége, a téma aktualitása is félkarú óriás marad a valóság, az élet-íze zamatainak belső és mindenható fűtése nélkül.

CSURKA ISTVÁN



A rendőrfelügyelő:  
Paolo Stoppa